

Asia: VN/7747/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi yleistukilain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain sekä yleisistä kielitutkinnoista annetun lain muuttamisesta

Yleistukilaki

Yleinen näkemyksenne työskentely- ja asumisaikavaatimuksen asettamisesta tavanomainen yleistuen saamisen edellytykseksi

Paremmiin Yhdessä ry pitää hallituksen esityksen keskeisiä tavoitteita, työnteon, kielen oppimisen ja kotoutumisen kannusteiden vahvistamista sekä etuus- ja palvelujärjestelmän selkeyttämistä, lähtökohtaisesti ymmärrettävinä ja perusteltuina. On tärkeää, että kotoutumista edistetään tavalla, joka tukee yksilöiden aktiivista osallisuutta ja pitkän aikavälin kiinnittymistä suomalaiseen yhteiskuntaan ja työmarkkinoille.

Samalla korostamme, että esitetyt muutokset muodostavat kokonaisuuden, jossa etuuksiin liittyvät vaatimukset, palvelujärjestelmän toimivuus ja yksilöiden tosiasialliset mahdollisuudet ovat tiiviissä keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Sääntelyn hyväksyttävyyys ja vaikuttavuus edellyttävät, että velvoitteet ja kannusteet ovat oikeassa suhteessa tarjolla oleviin palveluihin ja yksilöiden erilaisiin elämäntilanteisiin.

Pidämme ymmärrettävänä, että työskentely- ja asumisaikavaatimuksilla pyritään vahvistamaan työnteon ja kotoutumisen kannustimia. Samalla pidämme välttämättömänä, että vaatimusten vaikutuksia arvioidaan kokonaisvaltaisesti erityisesti niiden henkilöiden osalta, joiden kotoutumisen ja työllistymisen eteneminen on tosiasiallisesti sidoksissa palvelujen saatavuuteen, yksilöllisiin elämäntilanteisiin sekä työmarkkinoiden rakenteellisiin tekijöihin.

Jotta sääntely tukisi tavoiteltua kannustavuutta eikä samanaikaisesti lisäisi toimeentulon epävarmuutta tai osallisuusriskejä, keskeistä on varmistaa, että kielen oppimisen, osaamisen tunnistamisen, työnhaun ja työllistymisen palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla eri alueilla ja eri asiakasryhmille. Ennakoitava ja oikeudenmukaiseksi koettu järjestelmä vahvistaa luottamusta viranomaisiin ja tukee kotoutumisen tavoitteita.

Suosittellemme, että etuuden tasoon liittyvien ehtojen soveltaminen kytketään palvelujen tosiasialliseen saatavuuteen (palvelu ennen seuraamusta -periaate) ja että eteneminen tavanomaisen yleistuen piiriin mahdollistetaan vaiheittain ja yksilöllisesti joustaen.

Paremmiin Yhdessä ry pitää ymmärrettävänä, että esityksellä pyritään vahvistamaan työntöön ja kotoutumisen kannustimia sekä selkeyttämään etuusjärjestelmän rakennetta. Samalla pidämme tärkeänä, että työskentely- ja asumisaikavaatimusten vaikutuksia arvioidaan kokonaisuutena erityisesti niiden henkilöiden osalta, joiden työllistymisen ja kotoutumisen eteneminen on tosiasiallisesti sidoksissa palvelujen saatavuuteen, yksilöllisiin elämäntilanteisiin sekä työmarkkinoiden rakenteisiin.

Jotta sääntely tukisi tavoiteltua kannustavuutta eikä lisäisi toimeentulo- ja osallisuusriskejä, keskeistä on varmistaa, että kielen oppimisen, osaamisen tunnistamisen, työnhaun ja työllistymisen palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla eri alueilla ja eri asiakasryhmille. Näin järjestelmä koetaan oikeudenmukaiseksi ja ennakoitavaksi.

Suosittellemme harkittavaksi: periaatetta, jonka mukaan etuuden tasoon liittyvien ehtojen käytännön soveltaminen kytkeytyy palvelujen tosiasialliseen saatavuuteen ("palvelu ennen seuraamusta"), vaiheittaista ja yksilöllisesti joustavaa etenemistä erityisesti haavoittuvissa elämäntilanteissa (esim. lapsiperheet, osatyökykyiset, pitkäaikaissairaat).

- **Tavanomaisen yleistuen saamisen edellytykseksi asetettaisiin vaatimus työttömyysturvalain mukaisen työssäoloehdon täyttämisestä. Näkemyksenne työskentelyvaatimuksesta**

Työssäoloehdon kytkeminen tavanomaisen yleistuen edellytykseksi voi joissain tilanteissa tukea työmarkkinoille kiinnittymistä. Ehdon toimivuus kannusteena edellyttää kuitenkin, että henkilöllä on realistinen mahdollisuus täyttää se kielitaidon, osaamisen tunnistamisen ja työmarkkinoiden vastaanottokyvyn näkökulmista.

Erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa on tärkeää tunnistaa myös muut työ- ja toimintakykyä vahvistavat polut, jotta kannuste ohjaa kestäväan työllistymiseen eikä lyhytkestoisiin tai epävarmoihin ratkaisuihin.

Suosittellemme, että työssäoloehdon rinnalla hyväksytään kotoutumiskoulutus, ammatillinen koulutus, työvoimakoulutus, työkokeilu ja palkkatuetty työ, ja että osa-aikaisen ja jaksottaisen työn kertyminen huomioidaan joustavasti.

Pidämme mahdollisena, että työssäoloehdon kytkeminen tavanomaisen yleistuen edellytykseksi voi joissain tilanteissa tukea työmarkkinoille kiinnittymistä. Samalla katsomme, että työssäoloehdon toimivuus kannusteena edellyttää, että henkilöllä on realistinen mahdollisuus täyttää ehto esimerkiksi kielitaidon, osaamisen tunnistamisen ja työmarkkinoiden vastaanottokyvyn näkökulmista.

Erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa olisi tärkeää, että järjestelmä tunnistaa myös muita työ- ja toimintakykyä vahvistavia polkuja, jotta kannuste ohjaisi pitkäjänteiseen työllistymiseen eikä lyhytkestoihin, epävarmoihin ratkaisuihin.

Suosittellemme harkittavaksi: että työssäoloehdon rinnalla hyväksytään selkeästi myös muita etenemisen muotoja (esim. kotoutumiskoulutus, ammatillinen koulutus, työvoimakoulutus, työkokeilu, palkkatuki),

että osa-aikaisen ja jaksottaisen työn kertyminen huomioidaan joustavasti,

että toimeenpanossa kiinnitetään huomiota myös työperäisen hyväksikäytön riskien ehkäisyyn (ohjaus ja neuvonta).

- **Vaihtoehtoisesti tavanomaisen yleistuen edellytykset voisi täyttää kolmen vuoden asumisella Suomessa. Näkemyksenne asumisaikavaatimuksesta**

Asumisaikavaatimus voi olla joillekin henkilöille työssäoloehto selkeämpi vaihtoehto. Kolmen vuoden aikarajan tarkoituksenmukaisuutta tulee kuitenkin arvioida suhteessa kotoutumisen etenemiseen ja palvelujärjestelmän toimivuuteen. On tärkeää, ettei asumisaikavaatimuksesta muodostu tarpeettoman pitkä siirtymävaihe tavanomaisen yleistuen piiriin, jos henkilö etenee aktiivisesti mutta kohtaa palveluihin liittyviä viiveitä.

Suosittellemme, että asumisaikavaatimukseen sisällytetään joustoja ja että kotoutumissuunnitelman mukainen aktiivinen eteneminen huomioidaan.

Asumisaikavaatimusta voidaan pitää työssäoloehtoon nähden vaihtoehtona, joka on joillekin henkilöille selkeämpi ja ennakoitavampi. Samalla pidämme tärkeänä arvioida, onko kolmen vuoden aikaraja tarkoituksenmukainen suhteessa kotoutumisen etenemiseen ja siihen, miten se vaikuttaa toimeentuloturvan tarpeeseen ja palveluihin kiinnittymiseen.

Kokonaisuuden kannalta olisi hyödyllistä varmistaa, ettei asumisaikavaatimuksesta muodostu tarpeettoman pitkä siirtymävaihe tavanomaisen yleistuen piiriin, jos henkilö etenee aktiivisesti kotoutumispolulla mutta kohtaa palveluihin liittyviä viiveitä.

Suosittellemme harkittavaksi:

asumisaikavaatimuksen joustoja tilanteissa, joissa viiveet johtuvat palvelujärjestelmästä tai muista perustelluista elämäntilanteista,

että asumisaikavaatimuksen rinnalla huomioidaan kotoutumissuunnitelman mukainen eteneminen.

Yleinen näkemyksenne kielitaitoa koskevista poikkeuksista työskentely- ja asumisaikavaatimuksen soveltamiseen

Pidämme perusteltuna, että kielitaito huomioidaan osana kotoutumisen etenemistä. Jotta kielitaitoon perustuvat poikkeukset toimivat yhdenvertaisesti, kielitaidon osoittamisen tulee olla käytännössä saavutettavaa koko maassa.

Poikkeus äidinkielen (suomi, ruotsi, saame) perusteella on hallinnollisesti selkeä, mutta sen rinnalla on varmistettava muunkielisille tosiasialliset ja kohtuulliset väylät osoittaa kielitaito. B1.1-tason asettaminen voi olla perusteltu tavoitetaso, kunhan soveltamisessa huomioidaan yksilölliset erot ja mahdollistetaan vaihtoehtoiset ja vaiheittaiset näytöt.

Pidämme perusteltuna, että kielitaito huomioidaan osana kotoutumisen etenemistä ja että kielitaidon saavuttaminen voi toimia yhtenä reittinä tavanomaisen yleistuen ehtoihin. Jotta tämä toimii yhdenvertaisesti, keskeistä on varmistaa kielitaidon osoittamisen käytännön saavutettavuus: koulutusten saatavuus, testikapasiteetti sekä kohtuulliset jonotusajat eri alueilla.

Suosittellemme harkittavaksi:

selkeitä menettelyitä tilanteisiin, joissa kielikoulutus tai testiin pääsy viivästyy kapasiteettisyyistä, useampia vaihtoehtoisia näyttötapoja, jotta kielitaidon osoittaminen ei ole riippuvainen vain yhdestä järjestelmästä.

Mahdollistetaan useampi näyttötapa (YKI + koulutuksen arvio + työelämässä osoitettu kielitaito).

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, jonka äidinkieli on suomi, ruotsi tai saame. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

Pidämme myönteisenä useampia kielitaidon osoittamisen reittejä sekä maksuttoman keskitason YKI-tutkinnon mahdollistamista. Järjestelmän oikeudenmukaisuus edellyttää kuitenkin riittävää testikapasiteettia ja kohtuullisia jonotusaikoja.

Koska kielitaito vaikuttaa suoraan etuuden tasoon, keskeiset periaatteet, hyväksyttävät näyttömuodot, saavutettavuus ja menettelyt viive- ja poikkeustilanteissa, tulee säätää lain tasolla, ei pelkästään asetuksella.

Poikkeus on hallinnollisesti selkeä ja lähtökohtaisesti ymmärrettävä. Samalla pidämme tärkeänä, että poikkeuksen rinnalla varmistetaan muunkielisille henkilöille tosiasialliset ja kohtuulliset mahdollisuudet saavuttaa vastaava asema kielitaidon osoittamisen kautta, jotta sääntely ei johda käytännössä eriytyviin polkuihin.

Suosittellemme

että viestinnässä korostetaan poikkeuksen käytännöllistä tarkoitusta ja samanaikaisesti vahvistetaan muunkielisten saavutettavia väyliä osoittaa kielitaito.

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, joka on osoittanut riittävän suomen tai ruotsin taidon (Eurooppalaisen viitekehyksen mukainen B1.1 taso) kielen kahdella osa-alueella. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

B1.1-tason asettaminen voi olla perusteltu tavoitetaso arjen ja osin työelämän näkökulmasta. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että soveltamisessa huomioidaan yksilölliset lähtökohdat ja että etenemispolku on realistinen myös niille, joilla kielen oppiminen etenee hitaammin (esim. oppimisvaikeudet, terveydelliset syyt, perhetilanne).

Suosittellemme harkittavaksi:

mahdollisuutta vaiheittaiseen näyttöön tai täydentävään suoritukseen,
vaihtoehtoisia näyttötapoja perustelluissa tilanteissa.

- **Esityksessä on arvioitu, että suurin osa osoittaisi kielitaitonsa kotoutumiskoulutuksesta saatavalla todistuksella. Lisäksi mahdollistettaisiin maksuton keskitason YKI-tutkinnon suorittaminen. Näkemyksenne kielitaidon osoittamisen tavoista**

Pidämme myönteisenä, että kielitaidon osoittamiseen ehdotetaan useampaa reittiä ja että maksuton keskitason YKI-tutkinto mahdollistetaan. Jotta tämä toteutuu yhdenvertaisesti, keskeistä on varmistaa kotoutumiskoulutusten laatu ja saatavuus sekä YKI-järjestelmän kapasiteetti ja alueellinen kattavuus. Muutoin voi syntyä tilanteita, joissa kielitaidon osoittaminen viivästyy syistä, joihin henkilö ei voi vaikuttaa.

Suosittellemme:

että varmistetaan testikapasiteetti ja kohtuulliset jonotusajat,

että arvioidaan, tarvitaanko perustelluissa tilanteissa mahdollisuus useampaan maksuttomaan suorituskertaan,

että kotoutumiskoulutuksen todistusmenettelyt yhdenmukaistetaan.

- **Kielitaidon osoittamisen tavat määritettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa. Näkemyksenne tätä koskevan asetuksenantovaltuuden antamisesta**

Pidämme ymmärrettävänä, että yksityiskohtia täsmennetään asetuksella. Koska kyse on kuitenkin etuuden tason kannalta olennaisesta kysymyksestä, olisi tarkoituksenmukaista, että lain tasolla säädetään riittävän selkeästi peruseriaatteet: hyväksyttävät näyttömuodot, saavutettavuus ja menettely viive- ja poikkeustilanteissa. Tämä vahvistaisi ennakoitavuutta ja oikeusturvaa.

Suosittellemme:

että asetuksenantovaltuutta täydennetään lain tasoisilla vähimmäisreunaehdoilla.

- **Työskentely- ja asumisaikavaatimusta ei sovellettaisi henkilöön, joka vamman tai muun vastaavan syyn takia voi osoittaa kielitaitoaan. Näkemyksenne tästä poikkeuksesta**

Poikkeus on tärkeä yhdenvertaisuuden ja kohtuullisuuden näkökulmasta. Pidämme lisäksi tärkeänä, että "muu vastaava syy" tulkitaan riittävän laaja-alaisesti ja että menettely on asiakkaalle selkeä, eikä synny tarpeetonta todistus- ja selvitysrasitetta.

Suosittellemme:

valtakunnallista ohjeistusta ja yhdenmukaista soveltamista,

vaihtoehtoista etenemispolkua, jotta poikkeus ei johda pysyvään heikompaan asemaan.

- **Esityksen toimeenpanoon liittyy sekä Kelan että työvoimaviranomaisen toimivaltaan kuuluvia asioita. Näkemyksenne toimeenpanoprosessin toimivuudesta**

Moniviranomaisuus voi toimia, jos vastuut, tiedonkulku ja aikataulut ovat selkeitä. Koska kyse on perustoimeentulosta, toimeenpanon sujuvuus ja käsittelyaikojen ennakoitavuus ovat keskeisiä. Asiakkaan näkökulmasta on tärkeää välttää tilanteita, joissa prosessi pitkittyy tai vastuukysymykset jäävät epäselviksi.

Suosittellemme:

selkeää työnjakoa ja yhteistä toimintamallia Kelan ja työvoimaviranomaisten välille,

yhden luukun periaatetta tai nimettyä vastuuhenkilöä,

käsittelyaikojen seuranta ja yhteismitallisia käytäntöjä.

Näkemyksenne yleistukilain 8 §:n mukaisen ulkomaalaista koskevan rajoituksen muuttamisesta tilapäisen suojelun oleskeluluvalla maassa olevien osalta

Pidämme tärkeänä, että tilapäistä suojelua saavien oikeusasema on selkeä ja ennakoitava sekä tukee palveluihin kiinnittymistä ja työmarkkinoille pääsyä. Muutoksessa on perusteltua arvioida myös yhdenvertaisuusvaikutuksia ja varmistaa, että soveltaminen on valtakunnallisesti yhdenmukaista.

Suosittellemme:

seuranta vaikutuksista työllistymiseen ja palveluihin osallistumiseen,

selkeää ohjeistusta, jotta käytännöt eivät vaihtelee alueittain.

Kotoutumisen edistämisestä annettu laki

Näkemyksenne palveluun pääsemisen takuuajasta

Paremmiin Yhdessä ry pitää palveluun pääsemisen takuuajan säätämistä lähtökohtaisesti erittäin kannatettavana. Takuuajan tarkoitus on vahvistaa kotoutumisen alkuvaiheen ennakoitavuutta ja varmistaa, että kotoutumisen kannalta keskeiset palvelut käynnistyvät viivytyksettä. Tämä on erityisen tärkeää tilanteissa, jossa muita etuuksiin ja velvoitteisiin liittyviä vaatimuksia samanaikaisesti tiukennetaan.

Takuuajan vaikuttavuus riippuu kuitenkin ratkaisevasti siitä, että se toteutuu tosiasiallisesti eikä jää tavoitteelliseksi kirjaukseksi. Mikäli takuuajan kuluessa ei kyetä tarjoamaan vaikuttavia palveluja, vaarana on, että yksilön vastuuta lisätään ilman todellisia edellytyksiä täyttää niitä.

Paremmiin Yhdessä ry korostaa, että takuuajan merkitys on keskeinen erityisesti maahan muuttaneille henkilöille, joiden kotoutuminen ja työllistyminen ovat voimakkaasti sidoksissa viranomaisten järjestämiin palveluihin.

Näkemyksenne takuuajan kuluessa tarjottavista palveluista

Näkemyksenne takuuajan kuluessa tarjottavista palveluista

Pidämme myönteisenä, että takuuajan kuluessa tarjottavat palvelut on määritelty laajasti ja että ne voivat sisältää muun muassa kielikoulutusta, työnhaku- ja uravalmennusta, työvoimakoulutusta, työkokeiluja sekä osaamisen tunnistamiseen liittyviä toimia.

Kotoutumisen vaikuttavuuden näkökulmasta keskeistä ei kuitenkaan ole pelkästään palvelujen määrä vaan niiden sisältö, laatu ja tarkoituksenmukaisuus. Palvelujen tulee vastata yksilön todellista tilannetta ja edistää konkreettisesti kielitaitoa, työelämävalmiuksia ja yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Paremmiin Yhdessä ry suosittelee, että: palveluvalikoimaa tarkastellaan vaikuttavuuden näkökulmasta eikä muodollisena veloitteen täyttämisenä, kielikoulutuksessa painotetaan työelämälähtöistä ja toiminnallista kielitaitoa, palvelut mahdollistavat joustavat ja yksilölliset polut erityisesti niille, joilla on oppimisvaikeuksia, terveydellisiä rajoitteita tai perhevastuita.

Näkemyksenne takuuajan toteutumisen valvonnasta

akuuajan uskottavuus edellyttää toimivaa ja läpinäkyvää valvontaa. On tärkeää, että toteutumista seurataan systemaattisesti ja että tiedot ovat vertailukelpoisia eri alueiden välillä. Pelkkä omavalvonta tai yksittäisiin kanteluihin perustuva valvonta ei yksinään ole riittävä keino varmistaa yhdenvertainen toteutuminen.

Paremmiin Yhdessä ry suosittelee, että: takuuajan toteutumisesta kerätään valtakunnallisesti yhtenäistä seurantatietoa (esim. palveluun pääsyn keskimääräinen aika, alueelliset erot), seurantatiedot raportoidaan säännöllisesti ja julkisesti, valvontamekanismeihin liitetään selkeä vastuunjako ja tarvittaessa korjaavat toimenpiteet tilanteissa, joissa takuuajat eivät toteudu.

Laki yleisistä kielitutkinnoista

Näkemyksenne maksuttoman keskitason YKI-tutkinnon suorittamisen mahdollistamisesta

oletettavasti erittäin tärkeänä yhdenvertaisuutta vahvistavana toimenpiteenä. Mikäli kielitaito toimii ehtona etuuden tasolle tai kotoutumisen etenemiselle, kielitaidon osoittamisen tulee olla tosiasiallisesti saavutettavaa myös pienituloisille henkilöille.

Maksuttomuuden vaikuttavuus edellyttää kuitenkin, että YKI-järjestelmän kapasiteetti ja alueellinen kattavuus ovat riittävät. Muutoin vaarana on, että kielitaidon osoittaminen viivästyy testijonojen vuoksi, mikä heikentää yksilön asemaa syistä, joihin hän ei voi vaikuttaa.

Paremmiin Yhdessä ry suosittelee, että: YKI-tutkintojen järjestämiskapasiteettia ja alueellista saatavuutta vahvistetaan, arvioidaan mahdollisuus useampaan maksuttomaan suorituskertaan

perustelluissa tilanteissa, kielitaidon osoittamiseen kehitetään tarvittaessa täydentäviä ja vaihtoehtoisia näyttötapoja.

Esityksen vaikutukset ja perustelut

Näkemyksenne esityksen vaikutuksista kotoutumisen kannusteisiin

Esitys voi parhaimmillaan vahvistaa kotoutumisen kannusteita, jos velvoitteet ja oikeudet etenevät tasapainoisesti ja palvelut ovat tosiasiallisesti saatavilla. Mikäli kuitenkin velvoitteita lisätään ilman vastaavaa panostusta palveluihin, riskinä on kannustinjärjestelmän heikentyminen ja luottamuksen rapautuminen.

Kotoutumisen kannusteet toimivat tehokkaimmin silloin, kun yksilö kokee järjestelmän oikeudenmukaiseksi, ennakoitavaksi ja tukevaksi.

Näkemyksenne esityksen taloudellisista vaikutuksista

Lyhyellä aikavälillä esityksellä voidaan tavoitella julkisen talouden säästöjä. Samalla on tärkeää arvioida myös pidemmän aikavälin vaikutuksia. Mikäli kotoutuminen viivästyy tai keskeytyy puutteellisten palvelujen vuoksi, kustannuksia voi siirtyä toimeentulotukeen, hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalouteen sekä korjaaviin toimenpiteisiin.

Paremminkin Yhdessä ry korostaa, että onnistunut ja oikea-aikainen kotoutuminen on pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestävä ratkaisu.

Näkemyksenne esityksen muista vaikutuksista

Esityksellä on vaikutuksia myös sosiaaliseen osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnalliseen luottamukseen. Erityisesti lapsiperheiden, naisten ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tilanne edellyttää huolellista seurantaa.

On tärkeää varmistaa, ettei sääntely johda eriytyviin kotoutumispolkuihin tai lisää väliinpuutoamisriskiä.

Näkemyksenne esityksen suhteesta perustuslakiin sekä EU-lainsäädännön ja muiden kansainvälisten velvoitteiden vaatimuksiin

Paremminkin Yhdessä ry katsoo, että esitystä tulee arvioida huolellisesti perustuslain 6 §:n (yhdenvertaisuus) ja 19 §:n (oikeus välttämättömään toimeentuloon) näkökulmista. Lisäksi esityksen on oltava yhteensopiva EU-oikeuden syrjimättömyysperiaatteiden sekä Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Sääntelyn hyväksyttävyyttä edellyttää suhteellisuusperiaatteen noudattamista ja sitä, että yksilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus täyttää asetetut vaatimukset.

Voimaantulo

Näkemyksenne esityksen voimaantulosta

Pidämme tärkeänä, että esityksen voimaantuloon varataan riittävä siirtymäaika viranomaisille, palvelujärjestelmälle ja asiakkaille. Erityisesti Kelan, työvoimaviranomaisten ja koulutusjärjestelmän toimivuus tulee varmistaa ennen täysimääräistä voimaantuloa.

Kotoutumistuki ja palveluun pääsemisen takuu aika koskisivat tilanteita, joissa henkilö muuttaa Suomeen ehdotetun lain tultua voimaan. Näkemyksenne tästä siirtymäsäännöksestä

Pidämme siirtymäsäännöstä oikeusvarmuuden kannalta perusteltuna. Samalla on tärkeää seurata, ettei sääntely pitkällä aikavälillä johda perusteettomiin eroihin samankaltaisessa asemassa olevien henkilöiden välillä.

Muuta lausuttavaa esityksestä

Muuta lausuttavaa esityksestä.

Paremmiin Yhdessä ry korostaa, että kotoutumisen onnistuminen perustuu tasapainoon velvoitteiden, oikeuksien ja palvelujen välillä. Sääntelyn toimeenpanoa tulee seurata tiiviisti ja tarvittaessa tehdä korjaavia muutoksia, mikäli havaitaan kielteisiä vaikutuksia yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen tai kotoutumisen etenemiseen.

Sibomana Emmanuel
Paremmiin Yhdessä ry